

Nieposłuszeństwo jest prawdziwą postawą wolności. Posłuszni muszą być niewolnicy. George Orwell

Czarnobyl 1986

Pycha ideologii i brak zabezpieczeń

Widok na elektrownię (fot. Wikipedia)

26 kwietnia 1986 roku doszło do wybuchu w elektrowni jądrowej w Czarnobylu. W wyniku przegrzania reaktora podczas błędnie przeprowadzanego eksperymentu, doszło do wybuchu wodoru oraz rozprzestrzenienia substancji promieniotwórczych, gdy radioaktywny pył został wyrzucony do atmosfery. Przyczyną awarii było nieodpowiednie działanie obsługi, a także rozwiązania konstrukcyjne reaktora typu RBMK. W wyniku awarii skażeniu uległ obszar 150 tys. km kw. Zmieniło się życie milionów ludzi. Chmura radioaktywna rozprzestrzeniła się po Europie. 800 tys. osób narażonych zostało na podwyższoną dawkę promieniowania. Ewakuowano 350 tys. osób. Dzisiaj w „zonie”, w centrum opuszczonego posowieckiego miasta Prypeć, zaprojektowanego jako wzorzec ateistycznego miasta, znajduje się monument anioła z Apokalipsy św. Jana "Gwiazdy Piołun" (czarnobyl to odmiana rośliny piołun).

Święto Pracy w czasie kryzysu

Święto Pracy / Første mai jest świętem i dniem wolnym od pracy w Norwegii. Instytucje publiczne są zamknięte, jednak właściciele firm, punktów usługowych i handlowych decydują, czy zawieszą swoją działalność, czy też nie. W Norwegii 1 maja świętuje nie tylko bracia robotnicza, ale i studenci. Organizowane są parady, majówki i wiece polityczne oraz związkowe. Pierwsze obchody Święta Pracy odbyły się w 1890 r. Były organizowane przez związki zawodowe i partie socjalistyczne, w tym PPS oraz Det norske Arbeiderparti.

Na **1mai.no** można śledzić transmisję z 1 maja od godz. 11. Dołącz i świętuj Święto Pracy! Ostatni rok pokazał, co osiągamy, gdy stoimy razem i jak ważne jest, abyśmy nie brali wcześniejszych zwycięstw za coś oczywistego. Święto pracowników jest nadal tak samo ważne – apelują norwescy związkowcy z Norweskiej Konfederacji Związków Zawodowych LO.

Osoba pracująca powinna również mieć czas na odświeżenie się, przebywanie z rodziną, zabawę, czytanie, słuchanie muzyki, uprawianie sportu. Kiedy praca nie pozostawia miejsca na zdrowy wypoczynek, odpoczynek regenerujący, wówczas staje się niewolnictwem. (Papież Franciszek)

fot. AdobeStock

Zorganizowana reprezentacja pracowników w stosunku do pracodawców i do władz państwowych, czyli związki zawodowe są jednym z najważniejszych podmiotów życia społeczno-gospodarczego. Do silnej pozycji związków zawodowych (wysoki odsetek uzwiązkowionych pracowników) przyczyniają się rozwiązania instytucjonalne, jak np. system Ghent, w którym związki zawodowe odgrywają istotną rolę w zarządzaniu programami polityki społecznej. Do państw, w których związki współzarządzają programami polityki społecznej należą Belgia, Szwecja i Dania. Wymaga to wsparcia ze strony państwa – gdy ono wycofuje się, spada uzwiązkowienie. Dowody można znaleźć w państwach nordyckich (w rezultacie usunięcia preferencji podatkowych dla działalności związkowej i podniesienia składek na ubezpieczenie od bezrobocia w Szwecji zmniejszyła się liczba członków związków). Z kolei działania rewitalizacyjne ze strony związków zawodowych są rozwinięte tam, gdzie dialog społeczny jest zdecentralizowany (Wielka Brytania, USA). Organizacje nastawione na sukces w zdecentralizowanych rokovaniach zbiorowych nie mogą pozwolić sobie na zjawisko „pasażerów na gapę”, czyli na pracowników, którzy są beneficjentami porozumień, ale pozostają poza organizacjami związkowymi. Takie zjawisko jest dopuszczalne w przypadku scentralizowanych negocjacji i jednocześnie występują takie instrumenty jak rozszerzanie zakresu podmiotowego porozumień zbiorowych). Związki zawodowe oraz pracodawcy i ich organizacje w Polsce mają zagwarantowane prawo do rokowań, w szczególności w celu rozwiązywania sporów zbiorowych, oraz do zawierania układów zbiorowych pracy i innych porozumień. *Na podst. Dialog społeczny w Polsce. Rola związków zawodowych (M.Polakowski, D. Szelewa)*

Biuro Projektu: Region Gdański NSZZ „Solidarność”, Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk, tel. 58 308 43 37, e-mail: j.szarkowska@solidarnosc.gda.pl <https://www.facebook.com/dialog.kluczem.rozwoju/>

Projekt otrzymał dofinansowanie z Norwegii poprzez Fundusze Norweskie 2014-2021, w ramach programu „Dialog społeczny – godna praca”.

Na granicy

W dobie pandemii COVID-19 wraca znowu kontrola. Dobrze jest znać swój status. Stałe zameldowanie oznacza że jesteś „folkeregistrert som bosatt i Norge” (zarejestrowany jako rezydent). Nie jest to równoznaczne z zamieszkiwaniem i pracą w Norwegii oraz posiadaniem numeru D lub numeru personalnego. Status swojego pobytu w Norwegii sprawdzisz na Skatteetaten:

<https://www.skatteetaten.no/person/>

Pomocne jest okazanie Bostedsattest (poświadczenie stałego zameldowania), które można zamówić internetowo w Skatteetaten (Folkeregisteret):

<https://www.skatteetaten.no/person/folkeregister/attester-og-opplysninger/bestille-attester/oversikt-over-attester/bostedsattest/>

Fot. Store norske leksikon

Dzień Konstytucji

Dzień Konstytucji 17 maja, Święto narodowe Norwegii jest jednym z najradośniejszych dni w kraju. Ludność wylega na ulice, by czynnie uczestniczyć w paradach. Wielu Norwegów przebiera się tego dnia w tradycyjny kostium, Bunad. Norwegowie nazywają święto syttende mai lub søttende mai na pamiątkę konstytucji z 1814 r. ustalającej monarchię konstytucyjną. Oficjalnie obchodzone jest od 1833 r.